

RYHMÄLIIKUNTATILAN AV-JÄRJESTELMÄ

Ryhmäliikuntatilan suunnittelussa ja toteutuksessa on syytä pitää mielessä ainakin se, että sitä käyttää päivittäin useampikin eri ihminen. Tästä syystä käyttö on oltava helppoa ja käyttöönotto nopeaa. Käyttöympäristö on myös vaativa: tilat kaikuvat, asiakkaita on paljon, käyttäjät ovat hikisiä ja liikkuvat lakkaamatta. Tällaiseen ympäristöön on helppo hankkia laitteita, jotka maksavat paljon mutta niillä ei silti saada haluttua lopputulosta. Oikeat laitteet varmistavat, että sekä asiakkaat, että ohjaajat viihtyvät tunneilla. Ja tästähän ei voi seurata muuta, kuin kassakoneen taukoamaton kilinä. Eihän?

ÄÄNILÄHTEET

Näinä MP3-tiedostojen kulta-aikoina ei voida kuitenkaan unohtaa CD-soitinta. Itse asiassa nykyisillä CD-soittimilla voi soittaa myös MP3:ia suoraan muistitikulta. Tällöin myös soittimen pitch-säätö on käytettävissä, mikä on tärkeä ominaisuus.

Musiikin lisäksi pitää tietenkin toistaa myös puhetta. Pääpantamikrofoni, madonna-mikki, panta... rakkaalla lapsella on monta nimeä. Malleja on lukuisia ja niistä pitäisi osata valita juuri se päähän ja käyttötarkoitukseen sopivin. Meidän asiakkaillamme on käytössä eniten AKG:n C 544 L -malli. Se on liikunnanohjaukseen suunniteltu, mutta väärin käytettynä senkin saa kyllä nopeastikin rikki. Oikea käyttö kuitenkin jatkaa mikrofonin elinkaarta huomattavasti. Seuraavat ohjeet sopivat pääosin muihinkin merkkeihin.

a) Huolehdi, että ”hikirengas” on paikallaan. Hikirengas on se muovinen rengas, jonka paikka on suun eteen tulevan kapselin varressa. Siinä näkyy ura, johon rengas kiinnitetään. Sen tarkoitus on estää hien valuminen kapseliin. 80% mikrofoneista hajoaa, koska kapseli kostuu. Kostuneen kapselin tunnistaa siitä, että sen ääni puuroutuu tyypillisesti noin 30min käytön jälkeen.

b) Käytä henkilökohtaista tuulisuojaa ja poista se mikrofonista tunnin jälkeen. Tämä toimenpide pidentää mikin käyttöikä ja on hygienian kannalta parempi, kuin yhteinen tuulisuoja.

c) Kohtele mikrofonia nätisti. Kovakourainen käsittely saattaa murtaa antennin tai aiheuttaa kosketushäiriöitä.

2. MIKSERI

Vähemmän on enemmän! Ainakin, jos puhutaan mikserin nappuloista. Mitä vähemmän nappuloita, sitä vähemmän vikoja ja häiriötilanteita. Jos mikserissä on vain jokaiselle äänilähteelle (CD, mikrofoni, läppäri, jne) oma tasonsäätö ja lisäksi master-säätö, niin ollaan oikealla tiellä. Laitetta on helppo käyttää eikä sitä saa sekaisin, vaikka vähän yrittäisi. Jos taas laiteessa on kymmeniä eri säätöjä ja nappuloita, homma menee hankalaksi. Joku vääntää jotain nuppia ja seuraava ohjaaja ihmettelee, kun ääni kuulostaa oudolle tai sitä ei tule lainkaan. Tee itsellesi ja asiakkaillesi palvelus ja hommaa ryhmäliikuntatilaan hyvälaatuinen ja helppokäyttöinen mikseri.

3. VAHVISTIMET, KAIUTINPROSESSORIT YM

No niin. Tästä voisi helposti kirjoittaa romaanin, mutta se ei varmaan olisi tässä yhteydessä järkevää. Aion siis oikoa mutkia ronskisti ja yleistää asioita. Pahoittelen.

Vahvistimia valittaessa pitää tietää kaiuttimien malli ja lukumäärä. Kun tämä on tiedossa, pitää valita vahvistin, jonka ulosantoteho on riittävä ja kanavia sopivasti. Jos leikitään, että meillä on pienehkö sali, jossa pärjätään kahdella ylä/keskiäänikaiuttimella ja yhdellä bassolla, meillä pitää olla käytössä vähintään kaksi kanavaa. Tällöin kanavan 1 on ylä/keskiäänille ja kanava 2 bassolle.

Jos taas haluamme, että samaisella kaiutinmäärällä tehdään stereo-järjestelmä, tarvitaankin vahvistinkanavia jo kolme kappaletta. Tässä kanava 1 on ylä/keskiäänien vasen, kanava 2 on ylä/keskiäänien oikea ja kanava 3 on basso. Kaiuttimia ja vahvistinkanavia lisäämällä voimme sitten tehdä isompia kokonaisuuksia, joissa voi olla erilaisia viiveryhmiä ja muita hienouksia.

Jos salissa on erikseen basso- ja ylä/keskiäänikaiuttimet, tarvitaan jakosuodin. Nykyään on yleistä käyttää ns kaiutinprosessoria, josta löytyy jakosuotimen lisäksi esim taajuuskorjain, viivelaite, limiteri, jne. Malleja ja ominaisuuksia on loputtomasti. Ehdottomasti tärkein asia on (minun mielestäni) kuitenkin se, että laitteen saa säädön jälkeen lukittua.

4. KAIUTTIMET

Äänijärjestelmä on juuri niin hyvä, kuin sen heikoin lenkki. 95% tapauksista heikoin lenkki on kaiutin. Osta siis hyvä kaiutin. Kahdella ylä/keskiäänikaiuttimella ja yhdellä bassolla päästään jo hyvään lopputulokseen. Määrä ei korvaa laatua. Paitsi välillä, jos tila on sellainen, että kaksi kaiutinta ei vain millään riitä. Jos mahdollista, käy koekuuntelemassa kaiuttimet ennen ostopäätöstä. Sen, kuulostaako joku kaiutin paremmalta, kuin joku toinen, osaa jokainen itse sanoa.

5. KUVA

Erilaiset näytöt ja projektorit tunkeutuvat ryhmäliikuntatiloihin voimakkaasti. On virtuaalitunteja, taustakuvaa ja rasitusmittareita. Seuraavassa lyhyesti näistä.

Virtuaalitunteja varten paras ratkaisu on videoprojektori eli videotykki. Sillä voi heijastaa 2-4 metriä leveän kuvan valkoiseen seinään tai kankaalle. Tärkeimpänä ominaisuutena minä pidän valotehoa. Sitä olisi syytä olla vähintään 4000 ANSI lumenia. Tähän kun lisätään vähintään fullhd-tarkkuus, niin ollaan jo hyvällä pohjalla. Virtuaalitunteja varten projektorissa on syytä olla myös mahdollisuus ohjaukseen LAN-portin kautta.

ESF Oy tarjoaa hyviä vaihtoehtoja myös virtuaalituntien tekniikan toteuttamiseksi. Kysy tarjous, ennen kuin teet päätöksen.

Jos kuvan pääasiallinen tehtävä on näyttää esimerkiksi kunkin osallistujan sykettä, näyttö on hyvä vaihtoehto projektorille. Varsinkin alle 20 asiakkaan sisäpyöräilytiloissa näyttö toimii hienosti. Se on helpompi asentaa, kuin projektori ja sen käyttöönotto on yleensä nopeampaa sekä käyttökustannus on edullisempi.

Huomio! Digitaalisen kuvasignaalin siirtäminen on tarkkaa puuhaa. Käytä laadukkaita kaapeleita ja pidä siirtomatkat mahdollisimman lyhyinä. Fullhd-tarkkuudella ongelmat saattavat alkaa, kun kaapelin pituus ylittää 10 metriä.

6. HANKALAA?

Jos uuden äänijärjestelmän osto tai vanhan parantaminen on ajankohtaista, ota yhteyttä! Jos haluat itse vaikuttaa järjestelmään, haasta myyjä. Kysele ja kuuntele. Käy vaikka kilpailijoiden tiloissa kuuntelemassa ja vertaile – huomaat eroja.

